Dosar nr. 5r-5882/2023
4-23136759-12-5r-22092023

HOTĂRÂRE
În numele Legii

20 decembrie 2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Olga Bejenari
Grefier Melisa Gaidanov
Cu participarea:
Reprezentantului Biroului Vamal Centru Cristina Lungu
În lipsa:
Petiţionarului Alexandru Ivanov
(în privința căruia au fost întreprinse măsurile necesare și de rigoare privind citarea legală)

examinând în ședința de judecată publică contestația depusă de **Ivanov Alexandru, data nașterii *****, IDNP *****, domiciliat în ******* împotriva deciziei asupra cazului de contravenţie vamală nr. 7863/22 din 14 noiembrie 2022, emisă de către agentul constatator din cadrul Biroului Vamal Centru, Popenco Artiom, pe semnele contravenției prevăzute de art. 287 alin. (17) din Codul contravențional, prin care Ivanov Alexandru a fost sancţionat cu amendă în mărime de 80 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 4 000 lei, cu obligarea lui Ivanov Alexandru de a scoate în afara Republicii Moldova mijlocul de transport cu numărul de înmatriculare „*****”, cu VIN codul *****,

c o n s t a t ă:

La 14 noiembrie 2022, a fost emisă decizia asupra cazului de contravenţie vamală nr. 7863/22, de către agentul constatator din cadrul Biroului Vamal Centru, Popenco Artiom, pe semnele contravenției prevăzute de art. 287 alin. (17) din Codul contravențional, prin care Ivanov Alexandru a fost sancţionat cu amendă în mărime de 80 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 4 000 lei, cu obligarea lui Ivanov Alexandru de a scoate în afara Republicii Moldova a

mijlocului de transport cu numărul de înmatriculare „*****”, cu VIN codul *****, pe faptul că la 18 noiembrie 2021, la PV Leușeni, ca rezultat al verificării mijloacelor de transport care fac obiectul încălcării regimului vamal de admitere temporară declarate prin acțiune s-a depistat că la 13 noiembrie 2014, la intrare în Republica Moldova, prin postul vamal Leușeni-Albița (4503), Ivanov Alexandru, a declarat prin acțiune mijlocul de transport de model „*****” cu numărul de înmatriculare „***** *****, cod VIN *****, care până în prezent nu a părăsit teritoriul Republicii Moldova. Totodată, organele de drept ale Ucrainei au infirmat traversarea frontierei de stat moldo-ucrainene a mijlocului de transport în cauză prin scrisoarea nr. *****, adresată Serviciului Vamal al Republicii Moldova. Astfel, în cazul autoturismului sus menționat s-a constatat depășirea termenului de 180 zile, prevăzut pentru regimul vamal de admitere temporară a autovehiculelor introduse în țară prin declarare prin acțiune, ignorând astfel prevederile art. 184[1] din Codul vamal, art. 10 alin. (3) din Legea nr. 1569-XV din 20 decembrie 2022, cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, cu modificările și completările ulterioare *(f.d. 7-8).*

La 06 septembrie 2023, petiționarul Ivanov Alexandru nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare a înaintat o contestație, prin care a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că *prin încheierea executorului judecătoresc Scorici Lilia a aflat că în privința sa a fost intentată procedură de executare în baza documentului executoriu al Serviciului Vamal nr. *****din 14 decembrie 2023. Susține că, nu a cunoscut că Serviciul Vamal a inițiat cauza contravențională în privința sa, nu a primit nici o copie a procesului-verbal cu privire la contravenție.*

În drept, face trimitere la prevederile art. 448 din Codul contravențional *(f.d. 4).*

La 21 septembrie 2023, cauza contravențională a fost înregistrată în cancelaria Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) cu nr. *****, iar la 22 septembrie 2023, a fost distribuită aleatoriu judecătorului Bejenari Olga, conform fișei de repartizare *(f.d.1-2).*

În cadrul ședinței de judecată reprezentantului Biroului Vamal Centru, Lungu Cristina a solicitat respingerea contestației depuse de către Ivanov Alexandru ca fiind depusă tardiv sau ca neîntemeiată din motivele expuse în referință *(f.d. 42-53).*

În continuare, petiționarul Ivanov Alexandru, fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei contravenționale prin citație scrisă cu aviz de recepție recomandat, la adresa de domiciliu indicată de petiționar în contestație,

care a fost restituită în adresa instanței cu mențiunea ,,plecat” *(f.d. 40-41),* nu s-a prezentat în fața instanței, nu a comunicat motivele neprezentării şi nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Astfel, instanţa de judecată a considerat că a luat toate măsurile necesare pentru citarea legală a petiţionarului astfel, prin prisma art. 455 alin. (3) din Codul contravențional, s-a dispus continuarea examinării cauzei în absenţa acestuia, cu remiterea a copiei de pe hotărâre.

În subsidiar, instanţa mai precizează că în partea ce ține de citarea participanților, este pertinentă şi jurisprudenţa CtEDO, care în cauza *Ponomariov împotriva Ucrainei* a evidenţiat că ţine de obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă, iar mai mult, Curtea reaminteşte că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunţă, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanță şi de a se apăra (cauza *Poitrimol împotriva Franţei*, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31), or atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanţă, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

La fel, instanța de judecată reține că comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar și părți, are loc pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs (*Diaz Ochoa împotriva Spaniei*, 22 iunie 2006, § 48, și *S.C. Raissa M. Shipping SRL împotriva României*, 8 ianuarie 2013, § 30) şi respectiv, instanțele trebuie să întreprindă tot posibilul care într-un mod rezonabil să citeze părțile și să se asigure că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (*Ovuş împotriva Turciei*, 13 octombrie 2009, § 48).

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, dar petiţionarul a opinat spre a nu se prezenta în instanța de judecată, în pofida cunoaşterii şi înştiinţării despre modalitatea, locul şi timpul examinării cauzei.

Audiind poziția agentului constatator, examinând contestația și verificând procesul-verbal cu privire la contravenție, sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

În fapt, prin procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 7863/22 din 14 noiembrie 2023, în sarcina petiționarului Ivanov Alexandru a fost reținută săvârșirea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (17) din Codul contravențional, pe faptul că *la 18 noiembrie 2021, la PV Leuşeni, ca rezultat al verificării mijloacelor de transport care fac obiectul încălcării regimului vamal de admitere temporară declarate prin acțiune s-a depistat că la 13 noiembrie 2014, la intrare în Republica Moldova, prin postul vamal Leuşeni- Albița (4503), Ivanov*

*Alexandru, a declarat prin acţiune mijlocul de transport de model „*****” cu numărul de înmatriculare „***** *****, cod VIN *****, care până în prezent nu a părăsit teritoriul Republicii Moldova. Totodată, organele de drept ale Ucrainei au infirmat traversarea frontierei de stat moldo-ucrainene a mijlocului de transport în cauză prin scrisoarea nr. *****, adresată Serviciului Vamal al Republicii Moldova. Astfel, în cazul autoturismului sus menţionat s-a constatat depăşirea termenului de 180 zile, prevăzut pentru regimul vamal de admitere temporară a autovehiculelor introduse în ţară prin declarare prin acţiune, ignorând astfel prevederile art. 184[1] din Codul vamal, art. 10 alin. (3) din Legea nr. 1569-XV din 20 decembrie 2022 cu privire la modul de introducere şi scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, cu modificările şi completările ulterioare* (f.d. 7).

În drept, instanţa notează că în conformitate cu prevederile art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Totodată, potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) din Codul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

În baza art. 440 alin.(1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

Concomitent, instanţa notează că în conformitate cu prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale, iar *termenul de contestare a deciziei*

agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care *nu au fost prezente* la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de *la data înmânării copiei de pe decizia respectivă* în condiţiile art. 447[1] alin. (8).

Instanța notează că procesul-verbal cu privire la contravenție și respectiv decizia asupra cazului de contravenție vamală nr. 7863/22, au fost întocmite la 14 noiembrie 2022, în absenţa lui Ivanov Alexandru, fiind expediate ulterior în condiţiile art. 447[1] alin. (8) din Codul contravenţional, potrivit căruia în termen de cel mult 3 zile de la data emiterii deciziei, copiile de pe aceasta se remit părților care nu au fost prezente la examinarea cauzei contravenționale şi, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnându-se în dosar *(f.d. 29-31).*

Totodată, contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei asupra cazului de contravenție vamală nr. *****din 14 noiembrie 2022, a fost depusă de către Ivanov Alexandru la 06 septembrie 2023, fiind înregistrată în adresa Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu numărul de intrare „*****”, adică peste aproape un an, fără a fi respectat termenul de 15 zile, prevăzut de art. 448 alin. (1) din Codul contravențional.

Totodată, petiţionarul nu a solicitat în contestaţie repunerea în termenul de contestare, însă a invocat că nu a cunoscut despre intentarea cauzei contravenționale de către Serviciul Vamal și a aflat despre aceasta de la executorul judecătoresc. Însă, petiționarul a omis să indice data la care i-a fost adusă la cunoștință decizia asupra cazului de contravenție vamală, așa precum se invocă de către executorul judecătoresc, iar în ședința de judecată, fiind citat legal, a evitat să se prezinte.

Transpunând aceste prevederi legale în speță, instanța menționează că termenul de 15 zile se calculează de la momentul emiterii deciziei de sancţionare, iar *în cazul în care părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale*, de la d*ata înmânării copiei de pe decizia respectivă* în condițiile art. 447[1] alin. (8) din Codul contravenţional.

Instanța de judecată constată că prin scrisoarea din 21 noiembrie 2022 *(f.d. 31),* a fost remisă în adresa lui Ivanov Alexandru copia procesului-verbal cu privire la contravenție, decizia asupra cazului de contravenție vamală și lista drepturilor și obligațiilor, totodată prin contestație depusă nu a indicat la ce dată anume a luat cunoștință cu actele respective, iar în ședința de judecată, deși a fost citat legal la adresa indicată personal de acesta în contestație, nu s-a prezentat în vederea elucidării acestor circumstanțe.

Prin urmare, având în vedere că procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia asupra cazului de contravenție vamală nr. 7863/22 au fost întocmite la 14 noiembrie 2022, iar contestația a fost depusă de către Ivanov Alexandru la 06 septembrie 2023, peste aproape un an, instanța apreciază contestația ca fiind

depusă cu omiterea termenului de 15 zile prevăzut de art. 448 alin. (1) din Codul contravențional.

Cu referire la termenul de depunere a contestației, pertinentă la caz este jurisprudenţa Curții Europene a Drepturilor Omului, care a subliniat, cu mai multe ocazii, importanţa termenelor pentru certitudinea juridică, în contextul dreptului la un proces echitabil.

Respectiv, Curtea a statuat că rolul termenelor de prescripţie este de o importanţă majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenţiei, care, în partea sa relevantă, enunţă preeminenţa dreptului ca patrimoniul comun al Statelor contractante (*Dacia SRL împotriva Republicii Moldova*, §75; hotărârea din 18 martie 2008).

Astfel, conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la justiție nu este unul absolut, fiind admise anumite restricții cu condiția ca acestea să fie reglementate de lege, să urmărească un interes legitim și să asigure un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

La caz, Codul contravențional stabilește un termen imperativ în care poate fi formulată contestația, adică de 15 zile, iar acest termen scurt este justificat de faptul că acțiunile antisociale reglementate și sancționate ca și contravenții trebuie să fie analizate la un termen scurt față de momentul comiterii lor pentru că numai în acest mod scopul educativ și preventiv al sancțiunilor contravenționale poate fi atins.

Prin urmare, instanţa conchide că petiționarul nu a invocat motive temeinic justificate cărora se datorează încălcarea termenului legal de 15 zile şi instanţa le apreciază critic, mai mult ca o modalitate de apărare în contextul acuzaţiei aduse acesteia şi ca o tentativă de tergiversare a termenului executării sancţiunii eventual, pentru care va fi respinsă contestația depusă ca fiind tardivă.

Respectiv, față de dispozițiile legale citate mai sus și cele stabilite, instanța reține că petiționarul a formulat contestația cu depășirea celor 15 zile stabilite de legiuitor şi de fapt, a depus contestația împotriva deciziei de sancţionare peste o perioadă vădit îndelungată de timp, care evident excede termenul de contestare, iar cunoscând despre inițierea procesului contravențional, fapt confirmat prin nenumăratele citații anexate la dosar ce au fost expediate în adresa acestuia, iar prin avizul *(f.d. 11)* se confirmă că acesta a recepționat citația *(f.d. 12),* însă nu a depus diligența necesară pentru a-și apăra drepturile, nu a indicat data când a luat cunoștință cu decizia contestată, şi nici nu a dovedit existența vreunei cauze temeinice de împiedicare pentru depunerea contestației în termenul legal, atâta timp cât o atare contestație urma a fi depusă în termen de 15 zile.

Din aceste considerente, nerespectarea termenului impus prin art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, atrage după sine sancțiunea respingerii contestației ca fiind depusă tardiv.

Respectiv, instanța de judecată ajunge la concluzia că contestația lui Ivanov Alexandru împotriva deciziei asupra cazului de contravenţie vamală nr. 7863/22 din 14 noiembrie 2022, emisă de către agentul constatator din cadrul Biroului Vamal Centru, Popenco Artiom, pe semnele contravenției prevăzute de art. 287 alin. (17) din Codul contravențional, urmează a fi respinsă ca fiind depusă tardiv.

În baza materialelor cauzei contravenţionale și în temeiul prevederilor articolelor 447[1], 448, 460, 462 şi 463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge contestația depusă de **Ivanov Alexandru**, împotriva deciziei asupra cazului de contravenţie vamală nr. 7863/22 din 14 noiembrie 2022, emisă de către agentul constatator din cadrul Biroului Vamal Centru, Popenco Artiom, pe semnele contravenției prevăzute de art. 287 alin. (17) din Codul contravențional, prin care **Ivanov Alexandru** a fost sancţionat cu amendă în mărime de 80 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 4 000 lei, cu obligarea lui Ivanov Alexandru de a scoate în afara Republicii Moldova a mijlocului de transport cu numărul de înmatriculare „*****”, cu VIN codul *****, *ca fiind depusă tardiv.*

Hotărârea poate fi atacată cu recurs în Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 (cincisprezece) zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecătorul **Olga**
BEJENARI